

Samen beslissen in de huisartsenzorg

Betere zorg begint met een goed gesprek

De resultaten van de verkenning in de huisartsenzorg naar het gebruik van '3 goede vragen'

3 goede vragen

Wat zijn mijn mogelijkheden?

Wat zijn de voordelen en nadelen van die mogelijkheden?

Wat betekent dat in mijn situatie?

Dit zijn de '3 goede vragen' (3gv). Met deze tool kunt u patiënten ondersteunen in het 'Samen Beslissen'. Gebruik van 3gv verlaagt de drempel voor patiënten om vragen te stellen. De 3gv zijn onderdeel van een bredere beweging richting persoonsgerichte zorg.

Ziekenhuizen gebruiken 3gv steeds vaker. Zijn 3gv ook geschikt voor toepassing in de huisartsenzorg? En wat is nodig voor de implementatie ervan? Het project 'Samen Beslissen in de huisartsenzorg' verkende dit met een literatuuronderzoek, focusgroepen, en een pilot.

Samengevat bleek uit de verkenning dat 3gv bijdraagt aan de bewustwording van 'Samen Beslissen' en eenvoudig toepasbaar is. Eénmaal gebruikt, willen zowel patiënten als zorgverleners de 3gv ook graag blijven gebruiken. Daarnaast bleken er ook zorgen van zorgverleners over bijvoorbeeld een langere consulttijd.

Hieronder leest u meer over de resultaten van de verkenning.

Literatuur

Gerapporteerde ervaringen met 3gv:

Het gebruik van 3gv maakt patiënten bewuster dat er meerdere keuzes mogelijk zijn, en dat ze mee kunnen beslissen. In sommige situaties voelen patiënten overigens geen behoefte om samen te beslissen, bijvoorbeeld wanneer ze te ziek zijn of te emotioneel na slecht nieuws.

“Die voor- en nadelen, je gaat er wel meer over nadenken, anders over nadenken”

Zorgverleners vinden 3gv makkelijk toepasbaar, maar hebben ook zorgen over een langere consulttijd. Deze zorg kan de implementatie belemmeren. Het ‘Samen Beslissen’ verbetert merkbaar als de zorgverlener scholing en feedback op zijn consultvoering krijgt.

Verder bleken uit de literatuur de volgende succesfactoren: alle medewerkers van een praktijk gebruiken 3gv, en 3gv komt multimediaal onder de aandacht, bijvoorbeeld met folders, wachtkamerschermen en website van de praktijk.

Het precieze effect van de implementatie van 3gv op de mate van ‘Samen Beslissen’ is niet bekend.

Focusgroepen:

Wensen en verwachtingen over 3gv van patiënten, zorgverleners en beleidsmedewerkers:

Patiënten willen meer inbreng in de besluitvorming en zien 3gv als een handig hulpmiddel om hierbij een actievere rol te spelen. Zij hebben wel behoefte aan duiding hoe 3gv te gebruiken zijn.

Zorgverleners en beleidsmedewerkers verwachten dat 3gv leiden tot gezamenlijke besluitvorming, en op termijn bijdragen aan een efficiëntere consultvoering. Zij willen graag scholing in kennis en vaardigheden om hen te ondersteunen in de toepassing. Een langere consulttijd, het af mogen wijken van protocollen, en een positieve attitude van de zorgverlener zien zij als belangrijke voorwaarden.

“..de patiënt is goed geïnformeerd, kiest wat bij zijn of haar situatie past, en is dus meer tevreden als hij weggaat.”

Pilot

Ervaringen in zes huisartspraktijken, onderzocht door IQ Healthcare:

Net als uit het literatuuronderzoek bleek dat 3gv zowel patiënten als zorgverleners bewuster maakt van het ‘Samen Beslissen’. Patiënten krijgen een actievere rol en een versterking van hun positie. Het is de verwachting dat dit ook meer therapietrouw oplevert.

“..dat patiënten daar zelf meer het initiatief nemen.... dat zou ik wel wenselijk vinden ja...”

Zorgverleners vinden dat 3gv eenvoudig te gebruiken zijn, maar niet voor alle situaties geschikt. Ze denken dat het goed zou zijn als binnen één praktijk alle medewerkers met 3gv werken en wanneer ook de nabij gelegen ziekenhuizen 3gv gebruiken, zodat eerste en tweede lijn hierin samenwerken.

Patiënten en zorgverleners zijn van mening dat de zorgverlener impliciet al aan ‘Samen Beslissen’ doet. Dit, gecombineerd met de zorg dat 3gv meer consulttijd kost, én de momenteel al hoge werkdruk, maakt het nodig om zorgverleners optimaal te faciliteren bij de implementatie. Uit vragenlijsten bleek overigens geen toename van de consulttijd.

Zorgverleners willen graag training in het gebruik van 3gv en in timemanagement. Sommigen vinden ook dat systeemveranderingen nodig zijn, zoals praktijkverkleining en financiële ondersteuning van langere consulten.

Bijna 90 % van de patiënten zou 3gv andere patiënten aanraden. Zorgverleners zijn verdeeld over het aanraden aan collega's. Bijna 90% van de patiënten en ook de meeste zorgverleners willen 3gv blijven gebruiken.

Besluit tot implementatie van 3 goede vragen

Op basis van bovenstaande resultaten besloten projectpartners in oktober 2017 tot landelijke implementatie in de huisartsenzorg. Huisartsen zullen ondersteuning krijgen voor aangegeven belemmeringen als zorgen over een langere consulttijd en toenemende werkdruk. Zo is er een praktisch informatie- en scholingspakket, waarin onder meer tips en tricks voor een efficiënte toepassing. Ook buiten het project om maken de projectpartners zich sterk voor systeemveranderingen om Samen Beslissen goed te kunnen toepassen in de dagelijkse praktijk.